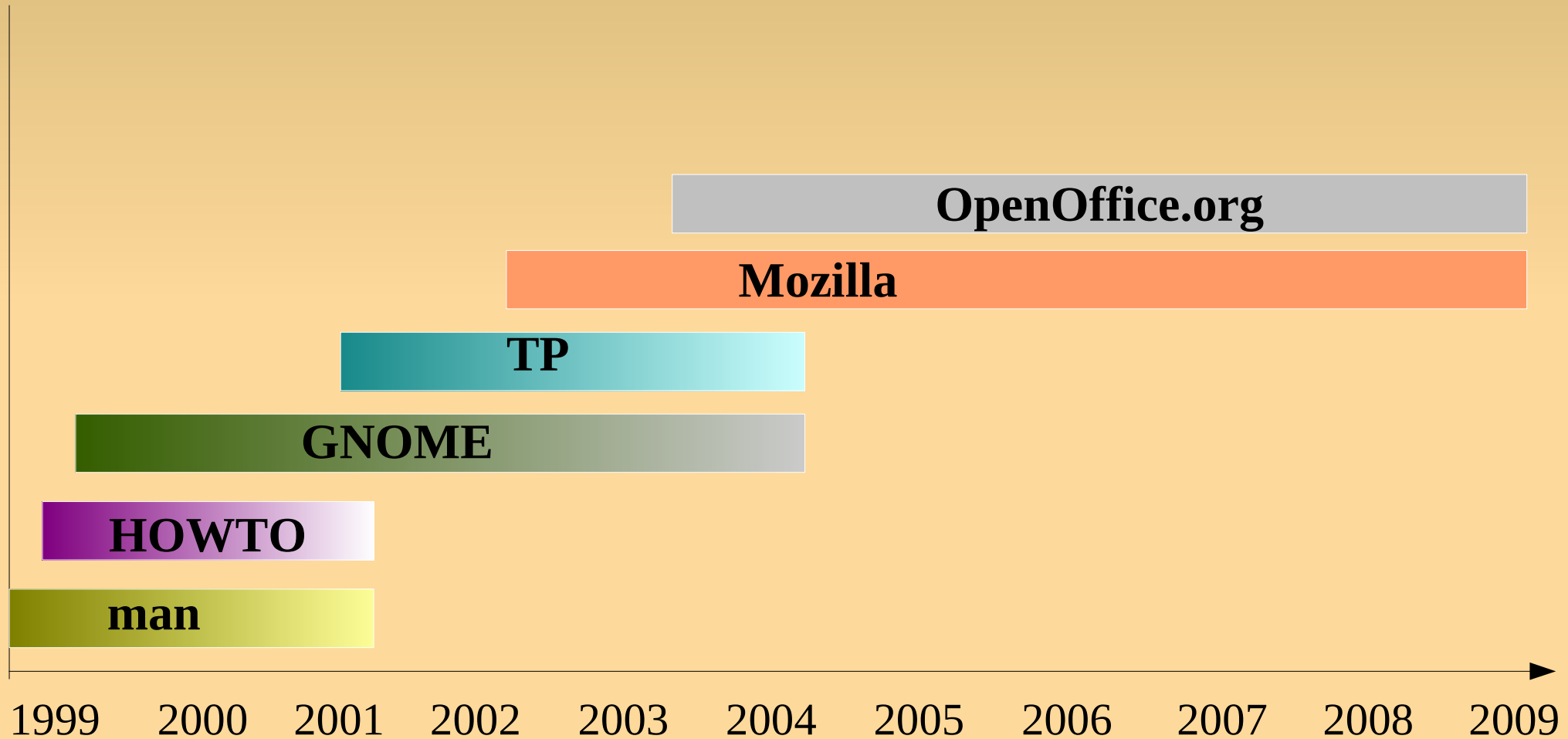

Bemutakozás

Tímár András

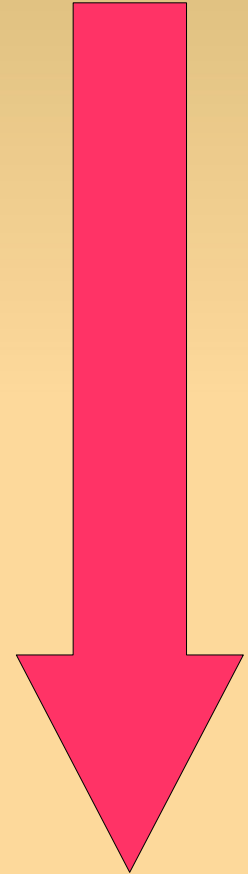
- Okleveles fizikus (1997)
- Info-kommunikációs menedzser (2001)
- Szoftverhonosító (1997-től)

Szabadszoftver-honosítási múltam

Személyes motiváció

- 2000 lesz a Linux desktop éve :)
- Eszközök, technológia
- Fordítási rutin szerzése
- Segítség a közösségnek
- „Kötelességtudat”

ubuntu

Miért érdemes belefogni

- Nyelvismeret elmélyítése
- Fordítási rutin szerzése
- Bekapcsolódás nemzetközi projektekbe
- Eszközök, módszerek megismerése
- Hírnév, felhasználók hálája

Miről lesz szó?

- Egyszerű dolgokról...
- „Best practice”

Fordítási útmutató

- Mit fordítsunk?
 - Amihez kedvünk van
 - Amihez értünk!!!
- Hogyan fordítsunk?
 - Ideális cél: a fordítás olyan jó legyen, mintha az eleve a célnyelven írták volna meg
 - Helyesírás
 - Nyelvtan, nyelvhelyesség
 - Stílus

Szemléletformáló linkek

- <http://kampf.index.hu/>
- <http://forditas.fsf.hu/> → HUP Wiki
- <http://korrektor.blog.hu>
- http://seas3.elte.hu/delg/publications/modern_talking.html

Fontos

- Hülyeséget leírni tilos!
 - Kétkelkedjünk!
 - Nézzünk utána!
 - Kérdezzünk!

Helyesírás

- Mi az, hogy helyes?
- MTA – Magyar helyesírás szabályai, 1984.
 - ajánlás, nem törvény
 - nem tudomány, nem nyelvészet, hanem szabályok
 - A szabályokat ne értelmezzük, csak alkalmazzuk → ha a szótárban benne van, írjuk mi is úgy
 - indokolt esetben kivétel (pl. byte ↔ bájt)

Teljes hasonulás (-val,-vel)

- 1-gyel, 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 10-zel, 20-szal, 30-cal, 100-zal, 1000-rel, ...
- Linuxszal, Windowszal, YaST-tal, Netscape-pel, Internet Explorerrel, Oracle-lel, Macintoshsal, X-szel, GNOME-mal, StarOffice-szal, ...
- %-kal (százalékkal), @-cal (kukaccal), ...
- n-nel, 2^n -nel (kettő az n-edikennel)

Egybeírás, különírás

- Külön:
 - alanyos, minőségjelzős és mennyiségjelzős viszonyban lévő szókapcsolatokat
 - **gondatlanság okozta kár** (alanyos), **jobb oldal** (minőségjelzős), **száz forint** (mennyiségjelzős).
- Egybe:
 - Jelentésmódosulás (gyorsvonat, háromszög)
 - Hagyomány (nagyfokú, útitárs)

Egybeírás, különírás

- Egybe:
 - tárgyias, határozós és birtokos jelzős szókapcsolatok
 - ***munkavállaló*** (tárgyias, ti. munkát vállaló),
munkatárs (határozós, ti. társ a munkában),
disznóhús (birtokos, ti. a disznó húsa)

Példák:

- Fórum téma
- Kapcsolat űrlap
- Tartalom típus
- Olvasottság mérő
- Fájl letöltés
- További részletek: [Fordítás-hogyan](#)

6:3

- Ha az összetett szó 3 tagnál és 6 szótagonál hosszabb, a fő összetétel határán kötőjellel kapcsoljuk össze
- Mi számít szótagonak?
- Jel és rag nem
- Képző igen
- Egy szótagonál hosszabb igekötő

Példák:

- adatbázis lekérdezés
- hozzászólás megjelenítési [beállítások]
- lapkakészlet család
- kerékpáros szervezet
- hozzáférési napló beállítások
- helyesírás ellenőrzés
- Megoldás: kötőjelezés vagy birtokos szerkezetté alakítás
 - kerékpáros-szervezet
 - hozzáférési napló beállításai

Mozgószabály

- hideg víz + csap → hidegvíz-csap
- hálózati kábel + csere → hálózati kábel-csere
hálózati kábel cseréje?

Betűszók

- A betűszókhoz és a tulajdonnévi szóösszevonásokhoz kötőjellel fűzzük az utótagokat: ***IP-cím, DHCP-kiszolgáló, X-szerver, Mozilla-ablak*** stb.
- Nem kötőjelesek a következők: ***XFree86 kiszolgáló, TCP/IP protokoll*** stb., hiszen itt bizonyos dolgok (kiszolgáló, protokoll) egy adott névvel ellátott típusáról van szó.

Írásjelek használata

- Vessző: „és, vagy, s, meg” elé nem kell, ha azonos szerepű mondatrészek között állnak (felsorolás), kell viszont, ha tagmondatok határán állnak.
- Angolul felsorolásban az utolsó elem előtti „és” elé tesznek vesszőt, magyarul NEM!

Írásjelek használata

- A bekezdésen belüli mondatok utáni dupla szóköz csak az angol nyelv jellegzetessége. Magyarul csak egy szóközt teszünk!
- Írásjel a felszólító mondat végén: **pont.**
- További információk a **Központosásügyi példatárban.**

Nyelvhelyesség

- Ki tud jól magyarul?
- És ha majdnem mindenki rosszul tudja? :)
- Igyekezzünk úgy írni, hogy mértékadó személyek kulturált nyelvhasználatnak tartsák, de ne lovagoljunk mondvacsinált szabályokon.

Vonatkozó mellékmondatok

- **Amely:** a mellékmondat alanyára utal vissza
- **Ami:** az egész mellékmondatra utal vissza, a kettő nem keverendő
- **Kerülendő:** [ahhoz, azért] hogy

Példák

- Bár ez a meghajtó többnyire szabad/nyílt, ahhoz, hogy a vezeték nélküli kártya számára megengedett csatornákat megállapítsa, egy darabka zárt/korlátozott programra van szüksége.
- Bár ez a meghajtó többnyire szabad/nyílt, a vezeték nélküli kártya számára megengedett csatornák meghatározása érdekében egy zárt programrészre van szüksége.

Példák

- Extra words to highlight:
 - További szavak, amiket kiemel:
 - További kiemelendő szavak:
- To mount is to make a file system available for access.
 - A fájlrendszereket csatolni kell ahhoz, hogy el tudjuk érni azokat.
 - A fájlrendszereket elérhetővé tételük érdekében csatolni kell.

Stílus

- Idegen vagy idegen eredetű szavak
 - adminisztrál → felügyel
 - applikáció → alkalmazás
 - dekódolás → visszafejtés
 - font → betűkészlet, betű
 - generál → előállít
 - implementáció → megvalósítás
 - komponens → összetevő, elem
 - link → hivatkozás
 - metódus → eljárás, módszer
 - opcionális → választható
 - permanens → állandó
 - script → parancsfájl

Stílus

- Az olvasó megszólítása
 - Tegezés
 - Magázás
 - Többes első
 - Személytelen
- -ás, -és (főnevek használata igék helyett)
 - Megnyitás, Bezárás, Mentés stb.

Szóhasználat

- Ne újítsunk
- Források:
 - Szabad szoftveres fordítások
 - Microsoft
 - Google
 - IRC
 - Levelezőlisták

Szoftverfordítás nehézségei

- Változók
 - pl. %s in %s caused an exception at %s
 - névelő
 - ragozás
- Darabokból összetett stringek
 - from
 - on
 - of
 - stb.

Összefoglalás

- Pontosan
 - Ne módosítsunk a szöveg értelmén
- Hibamentesen
 - Helyesírás-ellenőrzés, egyeztetés, átolvasás stb.
- Érthetően, olvashatóan
 - Tükörfordítás kerülendő, bátran bontsunk szét vagy vonjunk össze mondatokat.
 - A megértéshez ne kelljen mellé az angol eredeti :)

Állatorvosi ló – glibc

... amikor a fordító minden létező hibát elkövet

Idézetek következnek Koblinger Egmont fordítói levelezőlistára érkezett kritizáló leveléből.

Állatorvosi ló – glibc

alapértelmezett állnija azonos azonsító
azonsítóját behelyettesítés bementnek
előfeldolgozott érénytelen érévnytelen értéleket
eszkép(?!?!?) feldolgazhatatlan felodás felodló
felrerakva folyamatott halóaz hálózaton használ
használni használató ismertelen jellenti jellentse
katalogust kategóriával kézel kiszolgálón
kiszolgálót kiválasztott kódolásban kódolni
kölcsonesen könyvár követette lekérédezni
lemezfeladag másolatott megahatározás profill
repertár széllesség szétszorni szövegjében
térképpen történő visszakódolni

Állatorvosi ló – glibc

msgid "\tPublic Key : "

msgstr "\tNyilvános Kulcs : "

Az angolok szeretik a címben lévő összes főbb szót nagybetűvel írni.

Magyarul nem szokás.

Állatorvosi ló – glibc

msgid " Explicit members:\n"

msgstr " Külső tagok:\n"

Az explicit és implicit szavak nem külső és belső jelentéssel bírnak. Az explicit az, akit kifejezetten megemlítünk, felsorolunk, az implicit az, aki valamilyen áttételesebb módon, közvetetten kerül be a tagok közé. Ha magyarra fordítjuk, akkor a közvetlen és közvetett szavak állják meg talán a helyüket, de még inkább szavazok az explicit és implicit

Állatorvosi ló – glibc

msgid " Recursive members:\n"

msgstr " Nem rekurzív tagok\n"

No comment.

msgid " (rule from \"%s\", line %d)"

msgstr " (%s szabályból, %d sor)"

Nem tudja, mit jelent a %d?

Állatorvosi ló – glibc

msgid "\"infile\" is required for template generation flags.\n"

msgstr "\"inline\" kell a template generáló sablonhoz.\n"

Az infile-ból inline lett, a flags pedig nem tudom, mióta sablon.

Állatorvosi ló – glibc

msgid "%.*s: ARGV_HELP_FMT parameter requires a value"

msgstr "%.*s: ARGV_HELP_FMT paraméternek egy értéknek kell lennie"

msgid "%d libs found in cache %s\n"

msgstr "%d libs van a gyorsítótárban %s\n"

Állatorvosi ló – glibc

msgid "%s in ruleless zone"

msgstr "%s a szabályzott zónában"

ruleless = szabályozott ?????????? Na neeee!

Állatorvosi ló – glibc

bocsi, de ez nem magyarul van.

msgid "%s: `Position' must be used for a specific level in all sections or none"

msgstr "%s: `Position' minden szekcióban meg kell határozni a szintet vagy sehol sem"

Állatorvosi ló – glibc

msgid "Cannot allocate memory"

msgstr "Nem lehet lefoglalni a memóriás"

Ez az, amit a helyesírás-ellenőrző sajnos nem fog meg.

msgid "%s: cannot have %s' as end of ellipsis range"

msgstr "%s: a %s' nem ez ellipszis tartomány vége"

- Az ellipsis az angolban a három darab pontot jelenti, például befejezetlen mondat végén, mint itt... A két pontot is ellipsis-nek hívják. Például intervallum jelölése: 1..5 azt jelenti, hogy 1-től 5-ig.

Köszönöm a figyelmet!

?

?

?

?

?

?

?

?

KÉRDÉSEK ?

?

?

?

?

?

?